

SAOPŠTENJE 149/2025

Datum objave:
22.10.2025.

Socijalna zaštita u Crnoj Gori – glavni indikatori (ESSPROS metodologija)

2023 - 2024. godina ¹⁾

Za ukupne troškove socijalne zaštite, u 2024. godini, izdvojeno je 1 491,15 miliona eura što je povećanje za 18,0% u odnosu na 2023. godinu. Ukupni troškovi socijalne zaštite zabilježili su rast usljed povećanja ukupnih troškova za socijalne naknade u funkcijama bolest/zdravstvena zaštita, invaliditet, starost, naslednici i nezaposlenost.

Ukupni troškovi za socijalne naknade u 2024. godini predstavljali su 98,0% od ukupnih troškova za socijalnu zaštitu, što je povećanje za 0,2 procentna poena u odnosu na prethodnu godinu.

Prema funkcijama socijalne zaštite, u 2024. godini, najveći udio u ukupnim troškovima za naknade socijalne zaštite odnosio se na troškove za funkciju starost 538,07 miliona eura, odnosno 36,8%, dok je za funkciju bolest/zdravstvena zaštita iznosio 453,19 miliona eura, odnosno 31,0%. Treća grupa po visini troškova je funkcija naslednici, koja je iznosila 172,56 miliona eura, odnosno 11,8%, nakon čega slijede funkcije invaliditet, porodica/djeca, nezaposlenost i socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana.

U poređenju sa prethodnom godinom, u 2024 godini rast udjela troškova u ukupnim troškovima za naknade socijalne zaštite zabilježen je kod funkcije starost (za 3,3 procentna poena), funkcije naslednici (za 1,5 procentna poena) i funkcije invaliditet (za 0,5 procentna poena). S druge strane, pad udjela troškova u ukupnim troškovima za naknade socijalne zaštite zabilježen je kod funkcije porodica/djeca (za 2,5 procentna poena), funkcije bolest/zdravstvena zaštita (za 2,2 procentnih poena) i funkcija nezaposlenost i socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana (za 0,3 procentna poena). Podaci su prikazani u Tabeli 1.

Udio troškova socijalne zaštite u bruto domaćem proizvodu Crne Gore u 2024. godini iznosio je 19,5%, što je povećanje za 1,6 procentna poena u odnosu na 2023. godinu. Nominalni rast bruto domaćeg proizvoda u tekućim cijenama u 2024. godini iznosio je 8,1%, dok su se ukupni troškovi socijalne zaštite u 2024. godini povećali za 18,0%. Podaci su prikazani u Tabeli 2.

¹ Podaci za 2024. godinu su preliminarni, dok su podaci za 2023. godinu konačni.

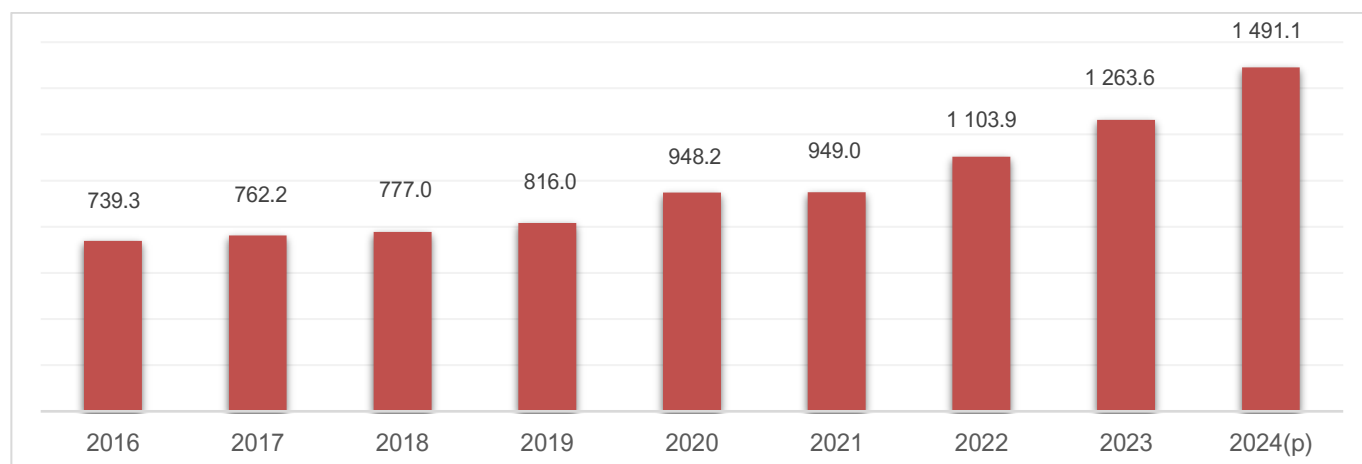
Tabela 1. Ukupni troškovi socijalne zaštite i udio pojedinih funkcija u ukupnim troškovima za naknade socijalne zaštite

	2023		2024(p)	
	U MIL EUR	u %	U MIL EUR	u %
Ukupni troškovi socijalne zaštite	1 263,64	100,0	1 491,15	100,0
Ukupni troškovi za naknade socijalne zaštite	1 236, 26	97,8	1 461, 64	98,0
Bolest/zdravstvena zaštita	410,01	33,2	453,19	31,0
Invaliditet	96,48	7,8	120,84	8,3
Starost	414,22	33,5	538,07	36,8
Naslednici	127,11	10,3	172,56	11,8
Porodica/djeca	134,44	10,9	122,47	8,4
Nezaposlenost	34,88	2,8	37,17	2,5
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana	19,11	1,5	17,35	1,2
Administrativni troškovi	26,38	2,1	28,49	1,9
Ostali izdaci	1,00	0,1	1,01	0,1

Tabela 2. Udio troškova socijalne zaštite i troškova za naknade socijalne zaštite (% u BDP –u)²⁾, u %

	2023	2024(p)
Ukupni troškovi socijalne zaštite	17,9	19,5
Ukupni troškovi za naknade socijalne zaštite	17,5	19,1
Bolest/zdravstvena zaštita	5,8	5,9
Invaliditet	1,4	1,6
Starost	5,9	7,0
Naslednici	1,8	2,3
Porodica/djeca	1,9	1,6
Nezaposlenost	0,5	0,5
Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana	0,3	0,2

²⁾ Konačni podaci za bruto domaći proizvod BDP u tekućim cijenama, 2023. i 2024. godina:
https://www.monstat.org/uploads/files/BDP/BDP2024/Godi%C5%A1nji%20BDP%202024_crn.pdf

Grafik 1. Ukupni troškovi socijalne zaštite, u milionima EUR

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci prikazani u ovom saopštenju rezultat su prikupljanja administrativnih podataka od izvještajnih jedinica. Statistika Socijalne zaštite u Crnoj Gori (ESSPROS Metodologija) sprovodi se shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Službeni list Crne Gore“, br. 18/12 47/19 i 023/25) i Godišnjem planu zvanične statistike za 2025. godinu („Službeni list Crne Gore“, br. 129/2024).

Obuhvat i uporedivost

ESSPROS (Evropski sistem Integrirane statistike Socijalne zaštite) je harmonizovani sistem koji služi kao instrument analize i uporedivosti finansijskih tokova socijalne zaštite. Ciljevi ESSPROS-a su da pruži sveobuhvatan i koherentan opis socijalne zaštite u državama članicama Evropske unije i zemljama kandidatima za članstvo u Evropskoj uniji, kroz obuhvatanje socijalnih davanja i njihovog finansiranja, usmjerenost na međunarodnu uporedivost i usaglašavanje sa drugim statistikama.

Definicije

Socijalna zaštita obuhvata intervencije od strane državnih ili privatnih tijela namijenjene smanjenju finansijskog opterećenja domaćinstava i pojedinaca od definisanog niza rizika ili potreba, pod uslovom da ne postoji istovremeno uzajamno ili individualno rješenje (intervencije gdje je primalac socijalne zaštite dužan da istovremeno obezbijedi nešto ekvivalentne vrijednosti u zamjenu).

Rizici ili potrebe u ESSPROS-ovoj metodologiji iskazani kao funkcije programa socijalne zaštite, koji zahtijevaju socijalnu zaštitu, navode se u nastavku teksta:

Bolest/zdravstvena zaštita – rizik od bolesti obuhvata održavanje prihoda i novčanu pomoć u vezi sa fizičkom ili duševnom bolešću isključujući invaliditet, dok potreba zdravstvene zaštite obuhvata održavanje, vraćanje i poboljšanje zdravlja zaštićenih osoba bez obzira na uzrok poremećaja.

Invaliditet - obuhvata novčane ili nenovčane pomoći, osim zdravstvene zaštite, u vezi s nemogućnošću fizički ili mentalno hendikepiranih lica da se bave ekonomskim i društvenim aktivnostima.

Starost - obuhvata održavanje prihoda, novčane ili nenovčane pomoći (isključujući zdravstvenu zaštitu), u vezi sa starošću.

Naslednici - obuhvata održavanje prihoda, novčane ili nenovčane pomoći u vezi sa smrću člana porodice.

Porodica/djeca - obuhvata novčane ili nenovčane pomoći, (isključujući zdravstvenu zaštitu), u vezi sa troškovima trudnoće, porođaja i usvojenja, odgoja djece i zaštite – brige ostalih članova porodice.

Nezaposlenost - podrazumijeva održavanje prihoda i novčane ili nenovčane pomoći u vezi sa nezaposlenošću.

Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana - obuhvata novčane ili nenovčane pomoći, (isključujući zdravstvenu zaštitu), koje su specifično namijenjene suzbijanju socijalne isključenosti kada ona nije pokrivena ostalim funkcijama.

Funkcija socijalne zaštite odnosi se na primarnu svrhu za koju se pruža socijalna zaštita, bez obzira na zakonske ili institucionalne odredbe.

Jedinica posmatranja je program socijalne zaštite. Prema definiciji, program socijalne zaštite predstavlja jasan skup pravila koji podržava jedna ili više institucionalnih jedinica, koji reguliše raspodjelu socijalnih davanja i njihovo finansiranje.

Ukupni troškovi socijalne zaštite obuhvataju ukupne troškove za naknade socijalne zaštite, administrativne troškove, i ostale izdatke.

Ukupni troškovi za naknade socijalne zaštite obuhvataju naknade socijalne zaštite u funkcijama Bolest/zdravstvena zaštita, Invaliditet, Starost, Naslednici, Porodica/djeca, Nezaposlenost i Socijalna isključenost koja nije drugdje klasifikovana.

Naknade socijalne zaštite, kao najveći izdatak programa socijalne zaštite, predstavljaju novčane ili nenovčane transfere izvršene od strane programa socijalne zaštite prema domaćinstvima ili pojedincima namijenjeni ublažavanju finansijskog opterećenja od definisanog niza rizika ili potreba.

Administrativni troškovi su troškovi na teret programa socijalne zaštite za njegovo upravljanje i vođenje.

Ostali izdaci su različiti izdaci programa socijalne zaštite.

Podaci se objavljuju u skladu sa **Kalendarom objavljivanja statističkih podataka**.

U tabelama u Saopštenju je moguće nepodudaranje zbirova podkategorija do kojeg dolazi usljed zaokruživanja brojeva na jednu decimalu. U excel tabelama koje prate Saopštenje, iako formatirani na jednu decimalu, mogu se vidjeti brojevi sa svim decimalama.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Socijalna zaštita](#)